

KOKOOMUSNUORTEN SISÄ- JA OIKEUSPOLIITTINEN OHJELMA 2021-2022

Kokoomusnuoret on periaateohjelmassaan sitoutunut puolustamaan länsimaista liberaalia demokratiaa. Kokoomusnuorten periaateohjelman mukaan yhteiskunnan tehtävä on luoda kaikkia yksilöitä koskevat yhtäläiset säännöt, jotka turvaavat yleisen järjestyksen, yhteiskuntarauhan ja yksilöiden oikeusturvan. Vain näiden oikeudenmukaisten sääntöjen tehokkaan toimeenpanon ja ajan tasalla pitämisen avulla voidaan varmistaa elämäntapamme jatkuvuus myös tuleville sukupolville.

Nykymuotoisen markkinatalousvetoisen yhteiskunnan muotoutuessa sisäisen turvallisuuden turvaaminen oli monien keskeisten yhteiskuntafilosofien mukaan oikeutus järjestäytyneelle valtiolle, sekä sen veronkannolle. Vaikka valtio on kehittänyt itselleen ajan myötä yhä uusia ja laajempia tehtäviä, on sisäisen turvallisuuden takaaminen yhä edelleen valtion toiminnan kovassa ytimessä. Virkavallan resurssit ja toimintavalmius on turvattava siten, että tehokas viranomaistoiminta kattaa koko maan.

Tehokas ja toimiva oikeuslaitos on varsinaisen turvallisuuskoneiston ohella yksi yhteiskunnan sisäisen eheyden tae. Oikeusvaltion eri instituutioiden resursoinnin on oltava riittävää, jotta oikeusvarmuus voidaan turvata kaikissa olosuhteissa. Oikeudellisten instituutioiden johtamisen on myös oltava selkeää ja niiden on elettävä ajassa. Oikeudenkäyntien viivästyminen aiheuttaa suuria oikeudellisia ja taloudellisia menetyksiä niin kansalaisille, suomalaiselle elinkeinoelämälle kuin yhteiskunnallekin.

Ilmastonmuutos sekä poliittiset epävakaudet ovat johtaneet kansainvaelluksiin mittakaavassa, joka hakee vertaistaan ihmiskunnan historiassa. Eurooppa vakaana maanosana on haluttu päätepiste niin konfliktialueilta tuleville turvapaikanhakijoille kuin parempaa elintasoja hakeville siirtolaisille. Tämä muuttoliike luo painetta myös suomalaiselle yhteiskunnalle. Meidän on huolehdittava siitä, että maahanmuuttoprosessimme ovat tehokkaita, mutta inhimillisiä.

Maahanmuuttopolitiikka

Suomen maahanmuuttopolitiikan keskiössä tulee olla yhteiskunnan kantokyvyn ja väestöllisen kehityksen huomioiva kustannustehokas järjestelmä, joka perustuu ihmisoikeuksien kunnioittamiselle sekä kansainvälisten sopimusten noudattamiselle. Suomen turvapaikanhakuprosessin on perustuttava oikeusvaltion periaatteille ja noudatettava sekä kansallista että EU-tason lainsäädäntöä. Kumpikaan näistä ei poissulje turvapaikkajärjestelmän kokonaisvaltaista uudistamista, jossa käsittelyaikojen tulee olla huomattavasti lyhyempiä ja kielteisten turvapaikkapäätösten saaneiden palautusten tehokkaampia. Suomen tulee olla aktiivisesti mukana rakentamassa EU:n yhteistä turvapaikkajärjestelmää.

Kokoomusnuorten mielestä on oltava mahdollista, että muista maista voidaan tulla Suomeen tekemään työtä tai rittämään, kunhan tulija pystyy omalla työllään elättämään itsensä ja perheensä. Laajan julkisen sektorin ja hyvinvointiyhteiskunnan edellytyksenä on se, että kaikkien palveluita käyttävien työkykyisten on osallistuttava niiden rahoittamiseen, siksi palvelujen saatavuudelle on voitava asettaa myös jonkinlaisia rajoituksia.

Turvapaikanhakijoiden sosiaaliturvaetuksia tulee tarkastella kustannushyötyanalyysin pohjalta, ja vastikkeellisuuden lisäksi vastaanotokeskusten opinto- ja työtoimintaan tulee liittää vaikutusarviointia. Kielteisten turvapaikanhakijoiden omaehtoista maasta poistumista tulee edistää sosiaaliturvan heikennyksillä, minkä lisäksi säilöönottoa tulee hyödyntää tapauksissa, joissa kielteisen turvapaikan saaneen henkilön riski kadota on korkea. Suomalaisen yhteiskunnan turvallisuudesta ei tule tinkiä. Viranomaisilla tulee olla tieto ihmisistä, jotka oleskelevat Suomessa. Vakaviin rikoksiin syyllistyneiden ja niistä epäiltyjen ihmisten maahanmuuttoa on syytä rajoittaa turvallisuuden lähtökohdista ja erilaisten ääriilikkeiden toiminnan edellytykset on tukahdutettava.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottamiseen ja kotouttamiseen liittyvät haasteet jaetaan kaikissa Euroopan unionin maissa. Tästä syystä Suomen tulee edistää, yhtenä EU:n ulkorajavaltioista, ulkorajojen valvonnan rahallista ja resurssiperustaista avustamista. Turkin roolia luotettavana kumppanina on tarkasteltava EU-maiden kesken ja selvitetävä vaihtoehtoisia tapoja huolehtia pakolaiskriisistä.

Mahdollisuuksia sijoittaa vastaanottokeskuksia Afrikan pohjoisrannikolle on kartoitettava. Suomella tulee olla myös aktiivinen rooli neuvoteltaessa palautussopimuksista lähtömaiden kanssa ja olla edistämässä EU-maiden ja kolmansien maiden palautusten toimivuutta.

Ensisijaiseksi reitiksi on EU:n tasolla vahvistettava pakolaiskiintiöt. Resurssien kuluttaminen Euroopan halki kulkeviin turvapaikanhakijoihin on kustannustehotonta ja tilastojen valossa moni ei ole tosiasiallisen kansainvälisen suojelun tarpeessa. Suoraan pakolaisleireiltä ihmisten auttaminen mahdollistaa suojelun tarpeesta varmistumisen jo paikan päällä ja säästää huomattavasti resursseja vastaanottavassa maassa. Näin turvapaikanhakijoiden matkan turvallisuus voitaisiin myös taata ja puuttua rehottavaan ihmissalakuljetusbisnekseen. Tehokkailla palautuksilla saadaan vahvistettua pakolaisleirejä turvapaikanhaun pääasiallisena väylänä. Suomen tulee edistää kiintiöpakolaisjärjestelmän käyttöönottoa koko EU:n tasolla ja ottaa aktiivisesti osaa vastuunjakoon liittyvässä keskustelussa.

Kotouttamispolitiikassa tulee panostaa luotettavaan ja tutkittuun tietoon, sekä määritellä integraation tavoitteet, mittarit ja mahdolliset sanktiot. Tavoitteena on, että Suomeen tuleva henkilö sopeutuu suomalaiseen kulttuuriin ja hyväksyy siihen sisältyvän arvomaailman. Suomalaista sosiaaliturvaa tulee uudistaa siten, että se kannustaa myös turvapaikan saaneiden opiskelua ja työllistymistä. Suomalaisen koulutusjärjestelmän potentiaali on otettava laajamittaisesti käyttöön kotoutumisen välineenä. Myönteisten turvapaikkapäätöksen saaneilla tulee olla tosiasialliset mahdollisuudet ymmärtää velvollisuutensa ja oikeutensa suomalaisessa yhteiskunnassa. Suomalaisen kulttuurin, oikeusjärjestelmän, arvojen ja hyvinvointivaltion yhteisvastuullisuuden ymmärtämisestä on tehtävä vaikutusarviointiin perustuvaa seurantaa koulutuksen osalta.

Suomalaisen turvapaikkajärjestelmän uudistaminen tulee tehdä silmällä pitäen myös jatkuvasti etenevää ilmastonmuutosta ja sen tulevia vaikutuksia globaalissa maailmassa. Tulevaisuuden ilmastopakolaiset tulee voida vastaanottaa järjestelmään, jossa on resursseja tehokkaaseen hakemusten käsittelyyn sekä onnistuneeseen kotouttamispolitiikkaan.

Kokoomusnuoret esittää, että

- Suomen tulee edistää EU:n yhteistä turvapaikkajärjestelmää, minkä lisäksi myös integraatioon liittyvissä haasteissa tulee tehdä yhteistyötä ratkaisujen löytämiseksi.
- Suomen tulee noudattaa ja edistää kansainvälisiä sopimuksia sekä ihmisoikeuksien toteutumista.
- Suomalaisen turvapaikkajärjestelmän ei tule olla muita EU-maita houkuttelevampi vaan perustua nopeille turvapaikkahakemusten käsittelyille sekä tehokkaille palautuksille.
- Suomen tulee yhteistyössä muiden EU-maiden kanssa neuvotella palautussopimuksista ja selvittää vastaanottokeskusten sijoittamisesta Euroopan ulkopuolelle.
- Pakolaiskiintiöistä tulee tehdä, ja niiden tulee olla, ensisijainen sekä helpoin reitti turvapaikanhakijoille Eurooppaan.
- Suomalaisen koulutusjärjestelmän potentiaalia on hyödynnettävä kokonaisvaltaisemmin lasten ja nuorten kotouttamisessa, minkä lisäksi myös vanhemmille tulee säätää oppivelvollisuus keskeisimpien kansalaistaitojen hankkimista varten.
- Korkean osaamisen maahanmuuttoyksikön mahdollisuuksia selvitetään.
- Poistetaan työperäisen maahanmuuton tarveharkinta.
- Englanninkielisiä varhaiskasvatus- ja koulupaikkoja tulee tarjota riittävästi.
- Englannin kieli asetetaan yleisesti kolmanneksi asiointikieleksi. Kaikissa julkisissa virastoissa on voitava asioida englanniksi.
- Suomen tulee olla ehdoton edelläkävijä terrorismin torjunnassa Euroopassa, eikä vastaanottaa terroristiseen toimintaan osallistuneita turvapaikanhakijoita.
- Suomen tulee lisätä rahoitusta ja resursseja niin turvapaikkahakemusten käsittelyyn (joka painottuu tulevaisuudessa pakolaiskiintiöiden hoitamiseen) että kotouttamispolitiikkaan, jossa tulijat on tosiasiaa mahdollista integroida osaksi suomalaista yhteiskuntaa.

Oikeusturva

Suomalaisen oikeusturvan ja oikeuslaitoksen perusta on terve. Menettelyt on varsin tarkkaan säännelty, mikä varmistaa kansalaisten yhdenmukaisen ja yhdenvertaisen kohtelun. Menettelyjen yhdenmukaisuus on omiaan ennaltaehkäisemään korruptiota, jota järjestelmällisessä muodossa ei tiedetä maassamme esiintyvän.

Kokoomusnuoret näkee, että tehottoman oikeuslaitoksen mukanaan tuomat pitkät käsittelyajat vaarantavat niin taloudellista toimeliaisuutta kuin yksilön oikeusturvaa. Pelkkä poliisien resurssien nostaminen luo tuomioistuimiin pullonkaulailmiön, joka entisestään vaikeuttaa oikeuden saamista. Jo valmiiksi ruuhkautuneissa tuomioistuimissa koronaepidemian merkitys voi vaikuttaa useiden vuosien päähän. Lisäksi suomalainen oikeuslaitos on saanut hälyttävän monta tuomiota Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta oikeuslaitoksen liian pitkistä käsittelyajoista. Oikeudenkäyntien käsittelyaikojen lyheneminen on myös keskeistä uhrin aseman ja oikeuksien toteutumisen kannalta. Tuomioistuinharjoittelupaikkojen lisääminen olisi kustannustehokasta ja hyödyttäisi yhteiskuntaa monilla tavoilla myös pidemmällä tähtäimellä.

Laaja valitusoikeus ylempiin oikeusasteisiin johtaa siihen että alimmissa oikeusasteissa ei ole riittävää painetta keskittyä yksittäisen tapauksen yksityiskohtaiseen purkamiseen ja argumentointiin. Laajemmat valtuudet syyttäjälle purkaisivat jonoa yksinkertaisista ja selkeistä rikostapauksista kärjäoikeuksissa.

Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen kunnioittaminen ja tasapuolinen kohtelu on oikeusvaltion peruskivi. Kokoomusnuoret haluaa uudistaa Suomen translain niin, että se kunnioittaa yhdenvertaisuutta, ihmisoikeuksia ja jokaisen itsemääräämisoikeutta omaan sukupuoleensa. Kokoomusnuoret uskoo yksilönvapauteen, ja kriittinen osa yksilönvapautta on saada itse määritellä, kuka on myös sukupuolen ja seksuaalisuuden osalta.

Kokoomusnuoret esittää, että

- *Lisätään poliisien määrää kohti pohjoismaista tasoa.*
- *Lisätään henkilökuntaa syyttäjänvirastoon ja tuomioistuimiin.*
- *Lisätään tuomioistuinharjoittelupaikkoja nykyisestä noin 140 paikasta 200 paikkaan.*
- *Mahdollistetaan julkinen oikeusapu myös yksityisyrityksille ja alle 10 henkilöä työllistävälle yrityksille koronaepidemian aiheuttamien haasteiden hoitamiseksi.*
- *Kärjäoikeuksien määrää vähennetään.*
- *Kärjäoikeuksissa luovutaan maallikkotuomareista.*
- *Mahdollistetaan jo kärjäoikeudessa nähdyn henkilötodistelun käyttö myös hovioikeuksissa videoimalla todistelut.*
- *Annetaan syytetyille subjektiivinen oikeus lykätä määrämittaisen tuomion täytäntöönpanoa rikosasioissa, joissa ei-vangittu syytetty tunnustaa teon.*
- *Avioerohakemusten käsittely siirretään Digi- ja väestötietovirastoon.*
- *Luodaan järjestelmällinen oikeustapaustietokanta lakia harjoittavien yritysten ja henkilöiden sekä oikeudenkäyntien käyttöön.*
- *Liiketoiminnan edistämiseksi tehty lainrikkominen katsotaan rangaistusta koventavaksi perusteeksi ja näissä tapauksissa liiketoimintakiellon määräämisen kriteerejä madalletaan.*
- *Satelliittien kuvaustarkkuuden tarkentuessa kuvaussatelliiteille tehdään kansainvälinen sopimus, joka mm. turvaa ihmisten yksityisyyttä.*
- *Merkittävästi vammaisten elämänlaatua kohentavat teknologiset apuvälineet määritellään lailla osaksi ihmistä oikeusturvan kohentamiseksi.*
- *Täysi-ikäinen voi korjata väestökisterissä olevan sukupuolimerkinnän omalla ilmoituksella, kuten muissa Pohjoismaissa.*

- *Juridisen sukupuolen korjaaminen ei vaadi todistusta lisääntymiskyvyttömyydestä. Prosessin ei tule myöskään pakottaa sukupuolirooleihin, vaan antaa ihmisen itse päättää omasta identiteetistään.*
- *Laajennetaan yksilön itsemääräämisoikeutta ja otetaan käyttöön kolmas juridinen sukupuoli.*
- *Myös alle 18-vuotiaat voivat korjata juridisen sukupuolensa huoltajan suostumuksella.*
- *Eheytyshoidot kriminalisoidaan.*
- *Lainvastaiset teot, jotka tapahtuvat koulussa, tulee siirtää suoraan poliisiin käsiteltäväksi. Opetushenkilöstöllä on vastuu tehdä asiasta rikosilmoitus.*
- *Jumalanpilkka tulee dekriminalisoida, kuitenkin siten, että laillinen uskonnon harjoittaminen säilyy turvattuna jatkossakin.*
- *Myös poliisin rangaistusmääräysmenettelyssä antamat sakot on oltava muuntorangaistuskelpoisia.*

Sisäinen turvallisuus

Kokoomusnuoret näkee sisäisen turvallisuuden läpileikkaavina haasteina köyhyyden, näköalattomuuden, toivottomuuden ja ulkopuolisuuden tunteen niin yksilöiden kuin ihmisryhmienkin kohdalla. Yhteiskunnan polarisoituminen lisää rikollisuutta, ruokkii ääriliikkeitä sekä heikentää valtion yhtenäisyyttä. Näiden ilmiöiden purkamiseksi on tehtävä lujasti töitä.

Kokoomusnuorten ajattelu kokonaisuudessaan nojaa lujasti länsimaiseen oikeusvaltioperiaatteeseen, joka perustuu yhdenvertaisuutta ja yksilön vapauksia kunnioittavaan oikeusjärjestykseen. Oikeusvaltiota tulee ylläpitää yhdellä laillisella oikeusjärjestyksellä, joka koostuu asiantuntemuksella ja tietoon perustuen valmistelluista ja säädetyistä oikeusnormeista sekä näiden oikeusnormien puolueettomasta, riippumattomasta ja yhdenvertaisesta soveltamisesta.

Kaikilla on oltava oikeus nopeaan ja yhdenvertaiseen käsittelyyn tuomioistuimissa. Virkavallan resurssien ja toimintavalmiuden on katettava koko maa.

Eurooppa ja Suomi ovat kasvaneiden siirtolaisvirtojen myötä monien haasteiden edessä. Hallitun maahanmuuton strategiassa keskiössä on oltava syrjimättömyys ja ihmisoikeudet, työllisyyskysymykset sekä maahanmuuton kestävyys ja sisäinen turvallisuus. Laitonta maahantuloa ja maahanmuuttoa voidaan ehkäistä esimerkiksi syventyvän viranomaisyhteistyön avulla kansallisesti ja EU-tasolla sekä lisäämällä lähtömaihin sijoitettujen yhdysheikkien määrää.

Suomessa tapahtuvaan laittomaan maassa oleskeluun puututaan joko käännyttämällä tai karkottamalla. Ulkomaalaisen palauttamisprosessi saattaa kuitenkin viivästyä vuosikautia tai jopa keskeytyä kokonaan lähtömaan viranomaisten, esimerkiksi matkustusasiakirjoihin liittyvien vaatimusten vuoksi. Tämänhetkinen ulkomaalaislaki sallii ulkomaalaisen maahantulokiellon määräämisen ainoastaan maastapoistamisen yhteydessä, mikä haittaa sekä hallitun maahanmuuton että sisäisen turvallisuuden valvontaa.

Kokoomusnuoret esittää, että:

- *Ulkovaltojen puuttuminen Suomen sisäisiin asioihin esimerkiksi laittoman tiedustelun, disinformaation, poliitikkojen painostamisen tai ääriliikkeiden rahoituksen kautta on estettävä.*
- *Terveen ulko- ja turvallisuuspoliittisen keskustelun edellytyksenä on Suomen lähihistorian kipukohtien avoin käsittely. Suomeen perustetaan riippumaton totuuskomissio purkamaan YYA-ajan ylilyöntejä ja suomettumista.*
- *Neuvostoliiton sekä sen etupiirissä olleiden itäblokin maiden tiedustelupalveluiden kylmän sodan aikaiset yhteydet Suomen avainhenkilöihin tutkitaan perusteellisesti, esimerkiksi Tiitisen listan julkaisemisella.*
- *Terrorismin ja vakoilun torjumiseksi Suojelupoliisille ja muille turvallisuus- ja tiedusteluviranomaisille on annettava riittävät toimintaedellytykset niin resurssien kuin*

lainsäädännön tasolla sekä Suomessa että ulkomailla. Samalla on varmistettava, ettei kansalaisten perusoikeuksia loukata ilman vakavaa syytä.

- *EU:n jäsenmaiden tiedusteluviranomaisten välistä tiedonjakoa ja yhteistyötä on tehostettava vastaamaan terrorismin, järjestäytyneen rikollisuuden sekä kyberrikollisuuden kansalliset rajat ylittäviin luonteisiin.*
- *Väkivaltaisia, vapautta ja demokratiaa halveksuvia ääriliikkeitä ei tule hyväksyä ja niitä on vastustettava maailmanlaajuisesti. Suomessa päätään nostaneiden äärioikeistolaisten sekä -vasemmistolaisten liikkeiden tarkkailua on jatkettava ja näiden ryhmittymien välisiä konflikteja on hillittävä.*
- *Suomen on valvottava tehostetusti terroristiseen toimintaan osallistumisesta epäiltyjen henkilöiden liikkumista ja toimia.*